

[Hilmar Baunsgaard.]

andet, end de andre partier her i salen vil, og i det korte sigt er der allerede konstateret så stor uenighed, at selv det ikke kan klares.

På samme måde ved hr. Anker Jørgensen, at socialdemokratiet også må samarbejde hen over midten, hvis de vil have indflydelse på udviklingen.

Venstresocialister og kommunister har en ganske anden mening med samfundet, end både socialdemokratiet og vi andre har, og på kort sigt ligger interessen hos disse partier ikke i den arbejdsro, ansvarlige partier tilstræber — vi må vistnok sige tværtimod. Jeg håber derfor, at begge forhandlere i dag vil forklare os, hvilke muligheder de herefter ser for at gøre folketinget arbejdsdygtigt.

Ingen kan være i tvivl om, at en fortsat usikkerhed indebærer en risiko for folkestyret. Det radikale venstre er ikke i tvivl om, at den risiko stiller krav til alle partier, også og ikke mindst til de to største.

Det radikale venstre vil for sit vedkommende fortsat gøre, hvad det kan for at få det brede samarbejde, som simpelt hen er nødvendigt, hvis den nuværende krise ikke skal slå det velfærdssamfund i stykker, som det har taget os 2-3 generationer at bygge op. Vi ved, at det sikreste og det bedste ville være, om der bag vore bestræbelser stod en flertalsregering, der alsidigt repræsenterede alle betydende befolkningsgrupper. Vi ved, at også andre har den opfattelse, men altså endnu ikke i tilfredsstillende omfang alle steder. Vi håber, at det, der ikke lod sig gennemføre i første omgang, vil blive etableret, simpelt hen fordi det er uundgåeligt, hvis vi ikke skal kuldsejle.

Over for de praktiske opgaver vil det radikale venstre medvirke ud fra vor egen saglige vurdering, og vi vil selvsagt ikke lade vor holdning bestemme af, hvordan andre partier stiller sig.

Grethe Philip (RV):

Finanslovsforslaget og de bemærkninger, ministeren knyttede dertil i sin fremsættelsestale i forrige samling i november, er nu 2 måneder gammelt. Måske ville lovforslaget se anderledes ud, hvis det skulle have været udarbejdet i dag. Jeg skal nu ikke bebrejde ministeren, at han ikke efter valget har foretaget ændringer, han har været i stor

tidnød, men det gør, at visse forudsætninger, der allerede i november var meget, ja, jeg synes næsten utilladelig meget, optimistiske, nu virker helt urealistiske. Jeg tænker hermed særlig på forudsætningen om en gennemsnitlig arbejdsløshedsprocent på 4. Udviklingen i indkomsterne og i forbruget målt i faste priser og de dermed forbundne direkte og indirekte skatter er vel også meget usikre og løse skøn. Dette trækker alt sammen i retning af, at finanslovsforslagets store budgetterede underskud vil vise sig at blive endnu større. Jeg synes, det gør det meget nødvendigt, at folketinget får mulighed for hurtigt at følge udviklingen i statens indtægter og udgifter, og jeg beder derfor om, at vi hurtigst muligt må få en ajourført finansplan.

Forslaget viser en voldsom kæntring fra tidligere års betydelige overskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet, i 1974-75 vendt til et underskud og nu for 1975-76 med et bebudet underskud på ca. 3 mia kr. Man kan nok gøre sig sine tanker om, hvad hr. kirke- og trafikminister Damsgaard ville have sagt om det, hvis han i dag havde været finanslovsordfører i opposition, men lad det ligge. Vigtigere er det at søge at grave ned i, hvad der ligger bag det store omsving, og om et sådant underskud er forsvarligt, ja, måske endda tilrådeligt. Der er tydeligvis ikke tale om en oppustning af statens aktiviteter. Tiden er heller ikke inde til generelt — jeg vil gerne stærkt understrege ordet generelt — at sætte statens aktiviteter og serviceniveau i vejret. Tværtimod er det nødvendigt ud fra langsigtede betragtninger om nødvendigheden af at holde igen på de offentlige udgifter, at den skattelettelse, som vi allerede har bevilget hinanden, modsvares af besparelser på statens budget. Det radikale venstre er som kendt indgået i et forlig herom, og det vedstår vi os.

Underskuddet på driftsbudgettet er i væsentligt omfang udslag af statsbudgettets automatiske tilpasning til konjunkturerne. Derfor bør et underskud i nedadgående konjunktur heller ikke i sig selv give årsag til protest. Hvor stort et underskud vi skal stile imod, vil i den nuværende situation være helt og aldeles afhængigt af det omkostningsniveau, der fastlægges i de kommende uger. Vor situation er fundamentalt ændret i forhold til tidligere år. Nu gælder